

Cumântul

Arad

On. Biblioteca Palat Cultural

Apare afară de luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația
Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L., iar pt. Primării și Autorități 1000 L. pe an.

Nicolae Iorga

Nu sunt din vechiul regat, nici din teritoriile alipite, ci din tot locul unde a pătruns rodul „muncii mele”, a spus marele nostru gânditor și învățat al Neamului, dl N. Iorga.

Rodul muncii sale a pătruns departe peste hotarele acestei țări, luminile acestui suflet și inteligențe gigantice, au trecut ca razele scripitoare departe, ducând cu ele faima românismului. Geniul învățatului nostru a strălucit în toate metropolele civilizației apusene, lăsând urme neșterse și aducând roade neperitoare pentru propășirea noastră.

Urmărind în câte o rară pagină de ziar, activitatea culturală a dlui Nicolae Iorga în Apus, — printre stările frământărilor politice de acasă, a micilor noastre hărțuiri și treburi, — simțiam deodată cu înălțarea sufletească și mândria ce ne stăpâna, o înțelegere a marelui misiuni apostolice, pe care o săvârșește cutreerând centrele culturai din Apus.

Ne dăm seama, că în lupta mare economică, politică, culturală ce să dă astăzi între neamuri și țări, fiecare trebuie să recurgă la tot ce are mai bun, mai ales și mai tare, ca să birue, să se susțină și să înainteze.

Conferințele și prelegerile marii noastre, savant în cercurile înalte ale civilizației, ne ridică neamul în fața lumii, ne-a prezentat Țara așa cum trebuie să fie cunoscută și nu cum ne-o arată dușmanii, sau cum ne tridim noi să o arătăm, ca vrajele și patimile noastre mărune.

La întoarcerea acasă a marelui nostru savant din drumul său de triumf cultural, datorii suntem a-i zice „Neamul și Țara trebuie să-ți fie mulțumitoare”!

G.

Un incident la frontiera româno-maghiară

Oradea-Mare. — La 12 Martie, pe frontiera româno-ungară, la un pichet de grăniceri, nu departe de Careii-Mari s'a produs un incident între grănicerii români și unguri.

Doi grăniceri unguri înarmați au intrat pe teritoriul român. Grănicerii noștri i-au somat să se retragă și ei nu s'au retras. Atunci soldații români au tras focuri, conform instrucțiunilor și regulamentelor pentru executarea pazei. Un soldat ungur a fost rănit. Au venit imediat alți 7 soldați unguri să-și ia camaradul, să-l ducă pe teritoriul lor.

S'a deschis o anchetă.

Cimitirele Eroilor căzuți pentru întregirea neamului

glăsuiesc și ne reamintesc cântecul de jale cântat din generație în generație de neamul Românesc. căruia unicul dor i-a fost, să se simtă odată liber, în țara sa, pentru care, promiteau strămoșii noștri și promiteam și noi că, vom fi vrednici de numele de Român și că idealul Național, pentru care au suferit și am suferit, atât de mulți îl vom realiza în întregime, ca România să fie grădina strălucită a Gintei Latine!

Acest cântec sună așa: „

„Plângeți și voi oase române în morminte, —

De noi, care suntem străini în pământ!”

Liberi suntem azi și scăpați de durerea ce apăsa sufletele noastre și ai strămoșilor noștri, — scăpați suntem de frica veșnică, ce ne deștepta și din somn, că suntem expuși a fi țărât în închisori, căci luptam pentru a ne apăra neamul și limba noastră strămoșească, sau că ajutam pe de aproapele nostru de același neam și lege.

Aceste erau mari păcate în trecut. Bătăi, schinjurii, întemnițări îndurau ai noștri, dacă se expuneau pentru vreunul din cele amintite mai sus, deși erau acele, porniri din instinctul omenească, sau de rasă sau efectul învățăturilor Domnului nostru Isus Hristos, învățături, ce au călăuzit Neamul Românesc în robia-lungă!

Aduceți-vă Românilor aminte de timpurile de jale, când bietul Iancu, Regele Moșilor, umbla aproape des-

brăcat și desculț, din sat în sat, flămând și fără adăpost, căci, — nimeni nu se culezea să-l ajute sau să-l primească în casa sa, sau cel puțin să-i dea sălăș peste noapte!

Și azi vie frică, să jertfiți pentru scopuri naționale?

Ați uitat Românii zilele aceste amare, când jurau ai noștri și după dâșii noi, că... vom fi demni de numele nostru, când ne va învrednici Dumnezeu să ne putem uni sub un singur domnitor, într-o țară ce se va chema România-Mare?

Am uitat așa se vede cu toții și suntem ca lipsiți de conștiință, — nu ne mai impresionează nimic ce e în legătură cu chestiunile naționale, — am uitat cultul eroilor și ai martirilor noștri, — ne desfășăm și suntem adevărați robi ai egocentismului!

În coloanele ziarului nostru în nemărate rânduri am făcut apel la conștiința românilor, cerându-le obo-lul, spre a putea apăra rămășițele pământești ale Eroilor Naționali „spre a nu fi expuse la profanare” căci cimitirele fiind neîngrădite, crucile căzute la pământ și mormintele celor jertfiți, pentru a ne asigura bunurile în cari ne desfășăm atât de amețitor, sunt aproape egale cu pământul și numai earba le împodobește prin îngrijirea Celui de sus!

Aici am ajuns și încă nu ne rușinăm!

Pe când cultul lor ar trebui să fie o lege sacră pentru noi, noi și de suntem îndemnați de ceice simt încă

Un paravan

Trei fete avea dl Cimbru și un singur băiat.

„De ce nu trei băieți și o singură fată?” își zicea el câte odată.

„Nu doară că nu-i erau dragi fetele sale, dar gândul lui era să-l fie pe Costică în prăvălia din lipscănie, apoi să se retragă și să petreacă zilele cei mai răman trăind din veniturile Averii ce-și agonisise. La și dat pe Costică la școala comercială, de unde a ieșit tânăr bine pregătit pentru cariera de lipscan, și, ca să-i dea și îndrumare practică, l'a luat tovarăș la parte.

Mult s'ar fi simțit însă fericit, dac'ar mai fi avut și un băiat, pe care să-l facă avocat, încă unul, care să iasă medic, iar al treilea, dacă se poate, inginer.

„N'ai, — zicea mama celor trei fete, — decât să măriti pe una dintre fete după un avocat, pe alta după un medic, iar pe a treia după un inginer.

„Aș! — întâmpina dânsul. — La zestre nu te gândesti? — Una sunt apoi ginerii și alta băieții din sângele tău — tot deopotrivă cu fratele lor Costică.

„Mai știi ce o să iasă și din el?”

„Ce-o să iasă? — Văd ce-a ieșit.

Să-i cauti păreche. Totdeauna harnic și priceput, cu ochii 'a patru, bine cumpănit la toate și pe deasupra, — să zic! — curat fată mare.”

Fericit părintele, care se poate lăuda 'n felul acesta cu copilul său! Deodată însă dl Cimbru a început să fie pus pe gânduri.

Nu mai era Costică tot cel de mai înainte.

Lasă că lipsea din ce în ce mai des din prăvălie, dar se mai și imprumuta din casa ce-i era încredințată.

„Aici e fără doar și poate vre-un drac de femeie la mijloc”, își zise dl Cimbru cuprins de simțământul, că un singur băiat poate și el să-i facă părintelui său mai multă bătaie de cap decât trei fete.

Și parcă bănuia, cam de unde s'a stărnit drăcușorul.

S'a întâmplat, adevărat de mult, că Apostol, unul dintre cioraci dlui Cimbru, își deschisese și el în Piața Sf. Anton o prăvălioară, și, voind să se însoare, l'a rugat pe fostul său patron să-i fie naș.

„De! — l'a zis acesta. — Cu toată inima primim eu și nevastă-mea; cred însă c'ar fi mai potrivit însă vă cunune Costică al nostru, care om mai tânăr

și cu voia lui Dumnezeu o să ajungă să vă cunune și copiii.”

Mai vartos se bucurau atât Apostol cât și Costică, viitorul naș, căci nunta o petrecere plăcută.

A și fost plăcută, fiindcă Alina, mireasa, fată frumoasă, deșteaptă și pornită spre drăcii, era încântată de nașul ei cel sprinten, elegant și darnic, ba pe deasupra și curat fată mare, și-și dădea multe silințe să-i facă plăcut timp, pe care l petrec împreună, ceea ce nu-i ședea rău.

Mai era apoi la mijloc și obiceiul rămas din bătrâni, ca nașii și finii să se sărute, și Costică stăruia 'n obiceiul acesta mai des față cu fina, decât cu finul, iar aceasta le jigneau pe cele trei surori, ba-l făceau și pe fin din ce în ce mai nerăbdător.

Mai vartos le jigneau atât pe ele, cât și pe mama lor, că Zoe, verișoara miresei, ce ținea scaun după fratele lor, care nu li era naș. Era, ce-i drept, tot frumoasă, deșteaptă și pornită spre drăcii și ea, dar mult trebuia să fie prostănacă pentru ca să și poată închipui, că Apostol și Costică sunt oamenii de aceeași teapă, și că ele, fetele lui Cimbru, ar putea să se înrudească cu Apostol, pe care-l socoteau drept o fostă slugă în prăvălia tatălui lor.

De aceeași părere era și mama lor, care ținea ca fiul ei, singurul ei băiat,

să le ia drept zestre cel puțin atât, cât avea de gând să le dea celor trei fete ale sale.

Cu atât mai departe era de dl Cimbru gândul, că fiul său să-i aducă 'n casă o noră, care nu aré, cum zicea el, decât »trei fuste, două cămăși și o păreche de ciorapi». Iar acum se vedea cât de colo, așa i se părea lui, că e 'ncurcat cu Zoe, una dintre cele de felul acesta.

Se 'nșelau și el, și ele.

Se 'ndulcise, ce-i drept, Costică, râvnea și-i fugeau ochii după Zoe, dar el era fiul părinților săi, fratele surorilor sale și asemenea gânduri nu puteau să-i intre 'n cap.

„Nu e pentru mine! — își zicea cu adâncă părere de rău. Păcat! dar nu e pentru mine! Lumea o însă mare și sunt în ea și altele — mai și mai”.

Mănat dar de nestămpărul din sufletul lui, el chiar și fără de voo căuta prin lumea cea mare — ceea ce așară din cale greu eu nu era să se găsească.

Într-una din zile, venind din spre biserică cu Sfinți, a întâlnit pe una, care-i părea dinadins făcută pentru ca el să dea uitării cele petrecute când cu nunta.

Dânsa venea din spre biserică Sf. Gheorghe și-a apucat la dreapta, pe bulevardul Domniței.

Era destul ca ochii lor să se întâl-

românește, după legea națiunii noastre, — iubirea de neam și bunătatea sufletească — totuși stăm cu nepăsare, ne astupăm urechile la auzitul strigătelor pioase și ne înfocăm privirea dela tot ce simbolizează, credința, iubirea și îndeosebi milostivenia și recunoștința, cari, au fost poate, în noi, însă azi, ne lipsește cu desăvășire!

Invățătorul Bland, Isus a zis: „Iar de nu veți asculta sau nu veți umbla în legea neamului vostru, — pune-voi cerul de fier asupra voastră și pământul de aramă!”

Aceasta o am merita-o, căci nu-mai români nu mai suntem! Caracteristica neamului românesc, iubirea,

credința, recunoștința și milostivenia, ce erau legi pentru noi în timpurile oropsirii, azi, nu mai sunt recunoscute și ascultate de nimeni!

Să nu ne mirăm, dacă se vor împlini cuvintele lui Hristi!

De ce sunt oare zadarnice apelurile noastre, prin cari glăsuiesc sufletele Eroilor, când cerem oboiul cetățenilor țării făurite de Ei, ca să putem ridica crucile căzute la glie, să îngrădăm și transformăm cimiterul lor în grădina frumoasă?!

Rușinea Neamului este să nu aibă baremi Ei, mormânt și semnul suferințelor... crucea! Sextus.

„Icoane din viața fătarnică a baptilștilor“

O broșurică cu acest titlu a apărut în editura tipografiei Diecezană. Deși coperta nu ne tradează pe autor, bănuim, că autorul ei este Prea Sfinția Sa Dr. Grigorie Gh. Comșa, Episcopul providențial al Aradului.

Nu putem trece cu vederea importanța acestei broșuri, deoarece pe lângă faptul, că ea umple un gol adânc și simțit în literatura noastră bisericăască, cartea se deosebește de alte cărți de acest soi, printr-un spirit de claritate și obiectivitate desăvășită.

Departa de a se mărgini la cadrul redus al unei cărți de propagandă religioasă, broșura susaminită în măsura în care îi permite formatul ei mic, tratează problema bine dezvoltată din punct de vedere național, social și ortodox.

Autorul dovedește o cunoaștere perfectă în amănunt a problemei și desvoolă păreri într-un larg concurs de argumente temeinice, izvorâte fie din învățăturile sfintei Scripturi, fie din exemple luate din fapte petrecute recent între noi, aci în județul Arad.

Servește, mai ales, această broșurică de a deschide ochii laicilor asupra unui pericol foarte grav, care amenință conștiința națională, religioasă strămoșească și unitatea înfrățirii sufletești și naționale, îndeosebi a populației românești dela sale.

N'avem cuvinte de a recomanda cât mai călduros această carte, tuturor românilor cari, exercită, mai mult sau mai puțin, o influență în educația poporului.

Această carte le servește, ca un stimulent, bogat în pilde și pentru combaterea sectelor baptiliste și alte secte apărute, cari sunt un pericol eminent și grav, pentru biserica noastră, cu atât mai grav cu cât intelectualii noștri își irosesc activitatea în lupte politice și interese mărunte egoiste, desinteresându-se pentru germe-

nul vrăjmaș, care, sapă cumplit la rădăcina neamului nostru, germen, a cărui efecte dezastruoase au început să apară.

E timpul suprem ca intelectualii să înțeleagă, că nu zbuciumările politice frământă viitorul mai bun al unei țări, ci credința strămoșească exteriorizată în legi, obiceiuri patriarhale, cari aduc bunăstării, pacea și liniștea.

E timpul să înțeleagă că, intelectualul mai are și datoria, iar înălțarea datoriei a celor pricepuți este, să facă lumină celor nepricepuți.

Am scris aceste comentarii sub influența temerilor inspirate de broșurica susaminită, temeri cari aș vrea să fie pripite, halucinații, dar, cari — durere — sunt tot atât de reale și motivate, pe cât este de motivată și bine simțită apariția broșurei pe care o recomandăm tuturor. P. D.

Conflictul dintre guvernul și funcționările ministerului comunicațiilor cehoslovace

Din Praga primim știrea că greva funcționarilor C. F. și P. T. T. din Cehoslovacia este inevitabilă și la fel amenință și muncitorimea minieră.

Minierii au anunțat greva, cu începere dela data de 21 Martie.

Motivul principal a conflictului este că, majoritatea parlamentară a aderat la un proiect reacționar, în defavorul muncitorimei.

Este vorba de sistarea asigurării autonome a muncitorimei miniere și de scăderea competențelor. Văzându-se la fel periclitată și funcționarii C. F. și P. T. T., și ei amenință cu greva.

Breslele prețind valorizarea salariilor angajaților.

Guvernul Cehoslovac este îngrijorat de pericolul ce amenință întregul mecanism a statului.

MISCAREA CULTURALA

Apel către oamenii de bine

Soc. „Mormintele Eroilor” vrea să aranjeze un festival artistic în Palatul Cultural pentru seara de 10 Aprilie 1927. Făcând abstracție de scopul venitului destinat acestei societăți. Societatea dorește ca să organizeze un festival cu adevărat artistic într-un program selecționat din cele mai excelente exemplare, astfel ca publicul să poată participa la manifestarea artei pure din tot ce a produs mai bun orașul Arad.

Acest festival tinde deci să fie expresia sufletului cultural și artistic al orașului Arad. Comitetul executiv ne roagă prin Căpitanul Popovici, ca să facem apel către toți aceia cari simt în ei schintea dumezească a unui dar artistic, cât și către coruri sau orchestre ca să contribuie la alcătuirea programului, fie prin sfaturi fie prin concurs de program.

Toate propunerile se primesc cu recunoștință, în camera 55 Edificiul Primăriei, până la 25 III cel mai târziu.

Rugăm pe toți românii de bine ca să comunice acest apel în cercurile lor, îndemnând pe cei indicați prin darurile și talentele lor, ca să răspundă la apel.

Sala Palatului Cultural

PROGRAMUL

»Festivalul Artistic« dela 20 Martie (Duminică) orele 5 d. a. organizat cu prilejul împlinirii a 9 ani dela uniunea Basarabiei.

Partea I-a.

1. Muzica Reg. 93 Inf. »Imnul Regal«, sub cond. dlui Lt. Mazilu.
 2. Corul Armonia, dirijat de dl prof. A. Lipovan. I. Drăgan: »Dela Nistru până la Tisa«.
 3. Dl Colonel P. Gorgescu, șeful Stat. Major Div. I. Cav. Cuvânt ocazional.
 4. Domnișoara Iris Barbură, Recitări: a) N. Vulovici »Cazacul«, b) Ștefan Bălcești: »Un sol Basarabean la Incoronare«.
 5. Prof. Victor Caba, dela Liceul M. Nicoară: Declamații.
- În pauză muzica Reg. 93 va cânta arii naționale)

Partea II-a.

6. Dl Lt. Ștefan Bălcești, va cînta din versurile sale.
7. Doamna Borel, Canto, acompaniament la piano dlor...
8. Dl Căpitan Fortunescu, Schiță originală (lectură).
9. Septimiu Chirvai, dela opera

Populară din Viena; a) Halévy: Cavatina din opera Ebra; b) Schubert: Der Wanckerer; c) Barbu Filaret: Trec zilele cu nopțile.

Biletele se vând în folosul Instituției »Casele Naționale«. Prețul 50, 30 și 20 Lei, în ziua festivalului la Casa Palatului Cultural.

Spectacolele zilei

Teatrul orașenesc.

Sâmbătă după masă la orele 3 jum. »Contesa Marița«, operetă. Prețuri jum. Sâmbătă seara la orele 8 »Nevăstă-ca-mi«.

Cinema Apollo.

Sâmbătă după masă cu începerea dela orele 4 jum., 6, 7 jum. și 9, va rula frumosul film »Parada morții«. Stingerea războiului și deșertarea păcii în 9 acte. În rolul principal John Gilbert.

Cinema Urania.

Sâmbătă și Duminică va rula frumosul film »Șase zile între apeși«. Film de aventuri în 8 acte. În rolul principal Harry Piel. Începutul reprezentațiilor în zilele de lucru la orele 4 jum., 6, 7 jum. și 9.

CINEMA ELISABETA.

Azi Sâmbătă după masă la orele 6, 7 jum. și 9 seara

PATT și PATACHON

ca sergenți de stradă

Cea mai hazlie și cea mai genială piesă Patathon, dintre care s'a rulat până acum.

De Miercuri: BANDOLERO
Film senzațional.

Vine! CEZAR, calul sălbatic Vine!

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc »PALACE«, Arad, Strada Ionel C. Brătianu.

Mănecări bune și ieftine. : serviciu punctual.

nească pentru ca amândoi să fie încredințați, că se văd bucuroși.

Ea a intrat în strada Neguțătorilor: el s'a luat după dânsa, înaintând cu pași hotărâți.

Peste câțva timp ea s'a uitat înapoi și văzându-l că vine, și-a mai încetinit mersul.

Oricic om mai trăiește în lume s'ar fi îmbărbătat și ar fi mers mai iute, ca s'o ajungă: Costică a început să-și simtă bătăile inimii și la tot pasul era ispitit, ca la cea mai apropiată stradă, să scape fie la dreapta, fie la stânga, iar dacă ea s'ar fi oprit, el ar fi luat-o la fugă — înapoi, pentru ca nu cumva să-l întrebe »Ce vrei, Domnule?«

Mergea cu toate acestea după ea ca tras de o ață subțire. Lasă că nu știa ce are să-i zică după ce-o va fi ajuns dar îl și era parcă îi șoptește cineva la ureche »Bagă de seamă!« băte că te 'ncurci: asta costă mult! !

Așa au mers până dincolo de strada Traian, unde ea a intrat la una din casele dela stânga — după ce s'a uitat încă odată la el parc'ar fi voit să zică »Măimutețule!«

Costică rămase o clipă parcă i-ar fi vărsat cineva o galeată de apă rece'n cap, apoi ridică cu mândrie capul și și urmă drumu că nu cumva vreunul dintre vecini să presupună, că de dragul ei a ajuns pe acolo.

Zăpăcit cum era, el nu băgase de seamă c'a trecut pe sub fereastra unei sale, care-l văzuse, o știa pe cea urmărită de dânsul și era destul de trăită în lume pentru ca să-și dea seamă, ce caută el prin partea locului.

»Care va să zică de aceștia tmi ești?« — grăi dânsa și peste puțin, el se 'ntoarse, îi bătu la fereastră.

Costică se cutremură 'n toată ființa lui când se pomeni față 'n față cu fina sa.

»Ei bine! — îi zise ea. — Se poate să treci pe sub fereastra noastră fără măcar să te uiți lacoace!«

Costică era uluit, iar dânsa se juca cu el cum se joacă pisica cu șoarecele, pe care și-a pus odată ghiara.

Nu i-a rămas omului decât se între și să spună fel de fel de minciuni în ceea ce privește treburile, în care umbla prin partea locului.

Alina ar fi mers prea departe, dacă i-ar fi mărturisit că știe adevărul, dar după cele petrecute era mai mare încredințarea între dânsii, și ea îi spunea, că-l bănuiește de a-și fi găsit vre-o prietenă prin partea locului. El o încredința că se 'nșeală, și drept dovadă-și da pe față dragostea de naș cu mai mult avânt decât în timpul nunții.

Ziua următoare apoi el i-a adus un frumos buchet de flori, după aceea a venit cu o cutie de bomboane, mai

târziu cu o sticlă de parfum: venea des s'o vadă și niciodată nu-i intra cu mâna goală în casă, știa să aleagă și era chiar mai galant decât când cu nunta.

N'ar fi spus fina adevărul, dac'ar fi zis, că acestea o supăra.

De! — îi zicea, — tot mai rău ar fi, dac'ar tota vreuna ca vecina, după care l'am văzut alergând.

Mai era apoi și că lui toate acestea îi făceau plăcere.

Mai râvnea, dânsul, fără îndoială, și la alte plăceri, dar dânsa îi dădea peste mână și-i zicea:

»Pan'aci și mai departe nu!«

»Deocamdată!« — întâmpina el în gândul lui.

»Nici odată!«

Mergea pe întrecute, — care pe care — și nu se putea ști, unde au să iasă lucrurile.

Se nimerea câte odată, că o găsea la fina sa și pe Zoe ori că aceasta venea când el se afla acolo.

Când e vorba să aleagă între o femeie măritată și o fată, pe care nu i dă mâna s'o ia de nevastă, omul necăsătorit se dă de obicei în partea femeii măritate: ochii lui Costică se opreau cu toate acestea mai mult asupra Zoei, și plictisit, el era pornit să zică »Ești un prostănac!«

Era însă destul ca Alina să-i zică

»Înnoadă-mi-te rog, șiretul dela pantaloni pentru ca el să se dea pe biază!«

Alta dată-i trimetea undeva, ca să-i aducă un pachet.

Iar alta dată îi dădea voie să aducă o birjă, ca să iasă împreună la plimbare, ceea ce-l făcea să se simtă foarte fericit.

Prăvălia din Piața Sf. Anton nu putea să meargă înainte fără de Apostol, iar prăvălia din Lipsănie a mers atâta timp și fără de Costică și nu avea nici acum neapărată nevoie de dânsul. Pu ea dar Costică să alerge ca un căeluș după fina sa. Odată era și ei tână, de ce să nu-și trăiască zilele după pofta inimii lui!?

Oricât ar fi ținut însă Alina, ca toate să se petrescă în toată nevinovăția, prea erau mulți cei ce s'ar fi supărat dac'ar fi aflat adevărul, și vorba e, totdeauna, ce crede lumea și ce zice ea.

Erau cele trei surori și mama lor, care îi săreau în cap nenorocitiului de ipărinte și-i amărau zilele vieții pentru că nu se folosea de autoritatea sa părintească spre a-i băga singurului său fiu mintea în cap. Casa până de curând liniștită, se jăvrăise încât îl treceau pe dl Cimbru fiorii când se întorcea dela prăvălie.

L-a văzut adică d-na Barseanu, o bună prietenă a casei, l'a văzut cu

INFORMATIUNI

Schimb de telegrame între dnii Goga și Mussolini

DI Octavian Goga, ministru de interne, aflându-se în Italia, a trimis în ziua de 8 Martie, următoarea telegramă:

E. S. B. MUSSOLINI

„Soarta vrea să mă găsească pe pământul italian atunci când generozitatea Italiei dă o consacrare definitivă unui act de justiție răscumpărat prin alăta suferințe de către poporul român. Să-mi fie permis a mă face ecoul bucuriei unanime din țara mea exprimând Excelenței Voastre, calde mulțumiri și asigurându-vă că România va privi totdeauna spre Roma ca spre un leagăn binecuvântat al originii sale”.

Octavian Goga.

E. S. B. Mussolini, primul ministru al Italiei, a răspuns, dlui ministru Goga, cu următoarea telegramă:

„Mulțumesc cordial pentru mesajul pe care Excelența Voastră a binevoit să mi l trimită pe când se găsea ca oaspete bine-venit în țara mea. Sunt bucuros de a fi contribuit la consolidarea legăturilor de cordială afecțiune a Italiei față de poporul român, atât de aproape de poporul nostru prin apropierea de sânge și prin apropierea istorice”.

Mussolini.

Manifestația lugojenilor pentru Basarabia

Cetățenii din orașul Lugoș, au organizat Duminecă, o grandioasă manifestație, cu prilejul ratificării de către Italia, a alipirii Basarabiei.

Populația a aclamat pe dl general Averescu, și guvernul, pentru frumosul succes diplomatic, reputat.

A. S. Principele Mihai

a plecat în ziua de ieri din Roma la Florența, însoțit de bunica Sa exregina Greciei și de către mătușele Sale.

Relațiunile comerciale româno-polone

Camera de Comerț și de Industrie aduce la cunoștința generală, că firma polonă „Sella” Editura operelor de artă în Bochnia (Polonia) se ocupă cu reproducerea operelor pictorilor poloni ca Malejko Grottger, Kossak, Malczewski, Rozwadowski, Batowski, Staziak, Zelechowski, Wodzinowski cu subiecte istorice în forme de alburnuri, portrete și cărți poștale.

† Prot. Ioan Baltă

Din Beregsău, ne vine trista știre că în acea comună curat românească, a închis ochii pentru todeauna, un slujitor vrednic al altarului, protopopul Ioan Baltă.

Protopopul Ioan Baltă, a făcut parte din marea pleiadă a luptătorilor români, cari în Banat, au jinit să a firme întotdeauna năzuințele și credința neamului. Înaintea războiului, pentru atitudinea sa națională a fost suspectat și supravegheat de către unguri.

Toată activitatea sa pastorală, publică și politică, a fost închinată poporului românesc.

Neînduplecat în credința și în idealul național, părintele Ioan Baltă, a luptat și pentru integritatea Banatului românesc.

În marea campanie ce s'a dus pentru împlinirea acestui ideal prin grai și scris, a luat parte, cu tot sufletul său românesc.

În Biserică, din altar, a predicat și a îndemnat pe românii bănățeni, să nu renunțe la integritatea Banatului.

Protopopul Ioan Baltă din Beregsău, a fost unul din cei mai aprigi susținători ai intereselor noastre naționale. Și sentimentele sale, n'au fost manifestate pe ascuns, de aceea se explică prigoana dusă de unguri împotriva sa.

Asiăzi când pământul acopere trupul protopopului Baltă, care moare jeli de toată suflarea românească, la vârsta de 70 de ani, noi care i-am cunoscut activitatea de mare și bun român, spunem aceste cuvinte cu toată pietatea și cu un mare regret.

Expoziția Industriei Naționale Ardelene la Berlin

Eri s'a deschis la Berlin expoziția Industriei Casnice și Naționale a ținutului Ardealului, în prezența consulului român din Berlin și membrii acelui consulat. La aceasta expoziție de mare însemnătate pentru noi, sau rostit cuvânturi elogioase la adresa României, din partea dlui ministru de instrucție publică a Prusiei, Becher; șeful secției culturale dl Freitag; dl Jocu, reprezentantul „Astrei”, închizând discuțiile dl Csáki, încredințatul reuniunii culturale nemțești din Sibiu.

Ziarele din Berlin anunță marele succes al expoziției românești care după cum se afirmă, are foarte mulți vizitatori.

Invitare la „Cercle francis” și „Cercle italiano”

Primum următoarea invitație: Dorind a manifesta și prin fapte recunoștința și mulțumirea noastră, dar mai ales vrând să contribuim la realizarea și cimentarea legăturilor politice și culturale, cu surorile noastre mai mari, Franța și Italia, am hotărât să organizăm cercuri de conversație în limbile franceză și italiană, în mod gratuit.

Menționăm că, pentru doamne și domnișoare, până la fuzionare, am proiectat un curs separat, sub conducerea profesorilor Dumitriu, Damian și Georgescu.

În urmare rugăm Domniile din clasa intelectuală română din Arad și împrejurime, cari cunosc limbile franceză și italiană în așa măsură, încât să poată conversa și asculta și eventual să țină conferințe scurte, dar interesante, — să binevoiască să ne onoreze cu prezența dlor Sâmbăță, 19 Martie a. c., ora 18 (adică 6 seara), la ședința de constituire, care se va ține în sala de lectură a bibliotecii Palatului Cultural. — Comitetul de inițiativă.

Stiri din județul Timiș-Torontal

Un nou adaus la cheltuielile de reclădire ale teatrului din Timișoara

Delegației permanente i s'a adus la cunoștință că pentru terminarea lucrărilor de reclădire ale teatrului e nevoie de o nouă sumă de bani, de data aceasta de 7 jum. milioane lei. Deși cheltuielile de reclădire ale teatrului s'au tot urcat în mod neprevăzut în cursul anilor iar reclădirea în sine se face în mod anevoios, delegația permanentă a luat la cunoștință acest nou adaus de cheltuieli, hotărând acoperirea lor, mai ales că s'au dat asigurări formale că în decurs de patru luni de zile teatrul va fi complet terminat.

Excrocul Ion Petringenaru arestat în Eszék

Ion Petringenaru e o figură cunoscută lumii comerciale transilvănene, mai ales în urma excrocheriilor vaste pe care le-a săvârșit la Cluj și Timișoara. În urma acestor excrocherii Petringenaru a fost nevoit să fugă din țară, colindând câțiva timp Italia, fiind arestat la Fiume, iar după aceea la Eszék, în Jugoslavia. Parchetul din Timișoara a primit din partea tribunalului Eszék o adresă, în care se cer

informațiuni asupra „comerciantului” Petringenaru. S'a răspuns că numai la Timișoara suot 14 acțiuni împotriva lui Petringenaru — pentru excrocherie, înșelăciune, violare de domiciliu etc. — și s'a cerut tribunalului de Eszék ca după ce faimosul escroc își va fi ispășit pedepsele pentru delictul din Jugoslavia să fie extrădat României, spre a fi judecat și pentru delictul comise în țară.

Dnii abonați, cari nu primesc ziarul regulat, sunt rugați a ne face cunoscut pentru a lua măsurile de îndreptare.

Domniile abonați, cari sunt în restanță cu abonamentul ziarului îl rugăm să binevoiască a ni-l achita cât mai curând.

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Inchiderea dela 18 Martie 1927

Berlin	12332.50
Amsterdam	20802.05
New-York	51987.50
Londra	2524.—
Paris	2034.50
Milano	2387.50
Praga	1540.—
Budapesta	9080.—
Belgrad	913.50
București	312.50
Varșovia	57.95
Viena	7315.—

BUCUREȘTI Devize

Paris	668.—
Berlin	40.45
Londra	827.—
New-York	170.—
Italia	784.—
Elveția	3280.—
Viena	24.05
Praga	505.50

Valute

Napoleon	685.—
Mărci	39.50—
Leva	1.20—
Lire otomane	85.—
Lire sterline	820.—
Fr. rancezi	6.70—
Fr. elvețieni	32.—
Lire italiene	7.75—
Drahme	2.10—
Dinari	2.95—
Dolari	169.50—
Marca poloneză	18.—

ochii ei pe Costică în biră cu o damă, iar aceasta nu putea să fie decât îndrăznețea aceea de Zoe, ceea ce era un scandal ne mai pomenit.

Biata de fată! — Nu era destul nedreptatea ce-i făcea verișoara ei Alina, care nu se mulțumea cu unul singur, ci o mai năpăstuiuau puindu-i ponos unde era, din nenorocire pentru dansa, cu desăvârșire nevinovată.

Orisicât de măhnită ar fi fost, n'o ierta firea să-și facă verișoara de rușine, spunind ceea ce știe; tot ar fi izbucnit însă, dac'ar fi aflat, că e luată drept paravan, în dosul cărui-și joacă verișoara ei mendrele.

Arde focul și pe înfundate, dar iese pe ici pe colo fum și în cele din urmă țâșnește flacăra.

Tot dl Cimbru a fost, și el trebuia să fie acela, care o pornește.

N'ar fi făcut-o poate, dacă nu s'ar fi nimerit, ca s'o găsească, din întâmplare, pe Zoe în prăvălii din Piața Sf. Anton. — Văzând o așa, cum era, nu se mira deloc, că fiul său, singurul băiat, s'a zăpăcit de nu mai știe încotr'o s'o apuce și femeile acelea ni le răstoarnă toate în cap.

„Bine, — grăi dansul luându-l pe Apostol la oparte, — fata aceasta prea l-a scos pe nașul tău din minți. Trebuie să facem ceva, ca să i descurcăm.”

Apostol rămase parc'ar fi căzut din cer și se uita cu ochi mari împrejurul său.

„Cine? — cum? — unde? — când? — zise. — Eu stau aici și îmi cant de treburi; iar nevastă-mea poartă grijă de ale casei. De unde aș putut să aflu ceva?”

Fără ca să mai lungească dar vorba, el o luă la o parte pe Zoe și o întrebă, — ce-i drept cam pe răstite, — ce e cu Costică.

Zoe, fată subțirică și cam înaltă, se uită de sus în jos la Apostol, care era scurt și gros, și-l măsură cu ochii de jos la sus.

„Pe mine mă întrebi? — îi răspunse. — Întreabă-o pe Alina ta. Mult m'ași mira, dacă nu l'ai găsi și acum la ea.”

Neam de neam arnăut, el crășni din dinți, se făcu mai întâiu roșu ca racul opărit, apoi gâlfed ca smântâna de pe laptele stătut și nu mai luăgi vorba, ci-și luă pălăria și plecă acasă. Dl Cimbru după el.

Din Piața Sf. Anton până dincolo de strada Traian, e destul de lung drumul pentru ca, făcându-l, să i se potolească chiar și unui arnăut mânia. El era, însă însoțit de dl Cimbru, care scăpa din când în când o vorbă, care-l sgândărea.

N'a intrat dar Apostol, ci a trăsni

în casă când a dat acolo cu ochii de Costică, și cine știe ce n'ar fi făcut, dacă n'ar fi fost de față și dl Cimbru, tatăl.

„Ce se petrece aici? — grăi stăpânindu-și mânia, — Ce-i cu verișoara ta Zoe?”

Costică se retrase într'un colț. El nu era om, care n'asemenea împrejurări se avânta prosteste.

Citise mai ici, mai colo câte ceva despre faptele bărbatilor, care și-au găsit soțiile încurcate cu prieteni buni. El se socotea, ce-i drept, foarte nevinovat, dar Apostol putea să fie de altă părere. Mai era apoi și că cu gânduri păcătoase umblase, și acum îi era parcă tremura.

Nu tot așa și Alina. Nu știa, ce-i drept, nici ce îi băgaseră cele trei fete, dlui Cimbru în cap, nici ce-i spusese aceasta lui Apostol, nici ce-a zis Zoe și tremura și ea, dar a răsuflat ușurată când a auzit vorba „Ce-i cu Zoe?”

Aceasta era ca funia, de care se agată omul, care e p'aci-p'aci să se înceie în apă adâncă.

O Doamne! E — grăi dansa. — oare lucru, care să te scoată astfel din sărite, dacă nașul trece câte odată pe aici crezând c'o s'o găsească la mine pe Zoe?”

„Cum? — răcni Apostol. — Aici e casă de ntălnire? — Nevasta mea e

paravan, în dosul cărui nașul ei și verișoara ei să-și joace mendrele?”

Costică prinse curaj, se uită cu un ochiu la fina sa, cu altul la tatăl său apoi sări să se agațe și el de funie. — Una singură putea să-i fie scăparea. „Stăpânește-ți, fine, firea, — îi zise lui Apostol. — Intențiunile mele sunt cele mai curate”.

„Dacă-ți sunt curate intențiunile n'ai să dai pe nevasta mea de gura mahalalei, care te vede și azi, și mâine intrând în casa ei și nu știe, că de dragul alieia vii. Ai să te duci s'o ceri dela părinții ei, dacă-i vorba să rămâneți tu și Alina cu obrazul și să nu-și bată lumea joc de mine”.

Nici că-i rămânea lui Costică altă scăpare: asta o înțelegea și dl Cimbru, ba chiar și cocoana Lina.

Zoe a făcut, nu-i vorba, nazuri, dar nu prea multe, căci la urma urmelor, era învederat, că Alina poate numai și numai din dragoste către verișoara sa le-a făcut toate. Ioan Slavici

Donatiuni pentru mor- mintele eroilor

se primesc la redacția ziarului nostru plătit la mâna încredințatului societății sau trimise prin poștă.

Dacă vrei să dejezezi sau să cini ieftin și să fii servit
ooo constiincios caută ooo
hala de vin a viticulturii „Minorităților”
aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinuri esceleste!
Deschis până la ora 12. ooo 511

Griji, Tăticule!

Stofe școlare, metru Lei 460
Stofă școlară extra-
fină, metru . . . Lei 560
la MUZSAY - ARAD

vis-a-vis de teatru. (589)

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrijirea lor și caută atelierul lui
IOAN RADA pantofar în Arad, Str. Ep. Radu Nr. 29., care toarnă
imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai suferinzi picioare ghete comode. 279

Cine vrea să cumpere mobilă să-și ia atâta oboseală și să cerceteze depozitul fabricii KLUĞ din Aradul-Nou lângă podul Mureșului. ooo 621

S'a început deja curățirea și vopsirea hainelor de primăvară la **Nicolae Hospodar**
întreprindere de vopsit, aranjament modern cu putere vaporică Arad
Strada Siroiescu (Teleki-ucca) Nr. 13. ooo 795

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de caloricitate înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumină, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scălda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muciu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenziile etc.

Citiți și răspândiți „Cuvântul Ardealului”!

Aparate radiofonice cele mai perfecte!!

Toate piesele și accesoriile pentru RADIO. Proiecte și devize de instalațiuni pentru toate punctele din țară!!

Cereți prospect!

RADIO-Technica, Timișoara

I., Piața Sft. Gheorghe. (559) Telefon: 3-56.

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale

al doamnei **Cristina Săbau**

Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confectionează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. :: Imprimatur modele pe pânză.

Imprimeria Județului S. A.

Arad, Str. Gh. Lazar No. 17.

Execută tot soiul de tipărituri aparținătoare artei tipografice. — Depozit de imprimatur primare secretariale și advocatiale. ::

Notariatul Taut.

Nr. 9—1927. 870

Publicațiune.

Conform deciziei Prefecturii Județului Arad, No. 32751—926, publicăm licitațiune, pentru înlocuirea fișelor cadastrale redactate în limba străină, cu fișe scrise în limba Statului și verificarea lor printr'un inginer, a comunelor Taut și Minișul de sus.

Licitația se va ține în ziua de 16 Aprilie 1927 la ora 9 a. m. la primăria comunei Taut, prin oferte închise și în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice.

Taut, la 13 Martie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Aradulnou.

Nr. 488—1927. 871

Publicațiune.

Primăria comunei Aradulnou ține licitațiune publică în ziua de 30 Aprilie 1927 la ora 10 a. m. în biroul primăriei, pentru furnizarea alore circa 24 vagoane pentru de codru necesară reparării străzilor din comună.

Condițiunile se pot vedea în biroul notarului comunal.

Licitația se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Aradulnou, la 10 Martie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Aradulnou.

No. 237—1927. 874

Publicațiune.

Primăria Aradulnou publică o nouă oară licitațiune publică pe ziua de 30 Aprilie 1927 la orele 10 a. m. în biroul primăriei pentru:

a) furnizarea alore 130 metri lemne de foc cl. I-a,
b) cumpărarea alore 4 cai,

c) 2 căruțe și 1 trăsură
arcuri cu acoperiș,
d) repararea fântânilor,
e) lucrări de potcovărie, nar, curelar, lăcătușerie, dotări
tâmplărie și croitorie (reparații
îmbrăcămintelor poliștilor).

Condițiunile se pot vedea în biroul notarului comunal. Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Aradulnou, la 12 Martie 1927.

Primăria.

Notariatul cercului Iteu.

Nr. 141—1927.

Publicațiune.

Notariatul cercului Iteu, publică licitațiune publică pentru înlocuirea fișelor de cadastru circa 600 buc. — cu fișe scrise în limba Statului, a comunelor Iteu și Toc.

Licitația va avea loc în biroul notarului din Iteu în ziua de 16 Aprilie 1927 la ora 10 a. m.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Iteu, la 16 Martie 1927.

No.

Primăria comunei Aradulnou.

Nr. 44—1927.

Publicațiune.

Primăria comunei Aradulnou publică licitațiune pe ziua de 30 Aprilie 1927 la orele 10 a. m. pentru angajarea unui inginer care va înlocui fișele cadastrale redactate în limba străină cu fișe scrise în limba Statului. Nrul fișelor este cca 130.

Condițiunile se pot vedea în biroul notarului comunal.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Aradulnou, la 10 Martie 1927.

Primăria.

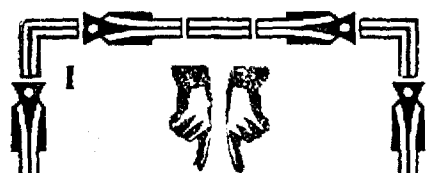
Azi seara 19 Martie se redeschide Restaurantul Central

Lista de bucate speciale și bucătărie românească.

Săli separate pentru agape comune, pt. nunți și festivale.

Baia arteziană SIMAY

Baia cu aburi pentru femei Marți toată ziua și Vineri d. m. Pentru bărbați afară de Marți în toată ziua, iar Sâmbătă și după masă. — Baia-vană deschisă în toată ziua de dimineața până seara. Hidroterapie, baie cu acid sulfuric și acid carbonic pt. femei după masă, iar pentru bărbați înainte de masă. (618)

Cele mai frumoase și mai bune ghete a fabricilor **F. L. Popper Bally** (Schweitz)

pe lângă prețuri ieftine la ooo 817

Lévai și Szigheti

înaintea Buchsbaum și Co. depozit de ghete ARAD.

În toată ziua mezeluri proaspete, carne de porc, unsoare, clisă, tofelul de cărnuri proaspete la ooo 480

Șumandan Gheorghe și Fiul

Bulev. Regele Ferdinand No. 52
Cer sprijinul Onor. public românesc!

Haine (blouse) croșetate,

veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, saluri elegante de mătase, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la

SZÁNTÓ, Str. Eminescu 6.

Arad. 245

KNAPP

vopsește și curăță haine. — Atelierul în Arad, Str. Episcopul Radu 10. — Loc pentru strângerea hainelor în Arad, Str. Brătianu 11. În edificiul Băncii Agrare Timișană. 271